

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Oponentský posudek bakalářské práce Petry Bezouškové

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslav Štichauer, PhD.

Oponent: PhDr. Olga Nádvorníková, PhD.

Ústav románských studií FF UK

Název bakalářské práce: *Experimentální paremiologie – italské a francouzská přísloví v kontextu*

Obsah práce. Tématem předkládané práce je fungování přísloví ve francouzštině a v italštině a schopnost mluvčích některá vybraná přísloví interpretovat. V teoretické části práce autorka nejprve obecně představuje pokus o definici přísloví a různé aspekty týkající se jejich interpretace – metaforičnost, syntaktická struktura, procesy de/proverbializace, ustálenost atd. Druhou část práce pak tvoří výsledky vlastního dotazníkového šetření (str. 61-81) čtyř přísloví mezi frankofonními a italofooními mluvčími.

Formální aspekty práce. Text je členěn pomocí desetinného třídění a příklady jsou číslovány, autorka však nevyužívá tohoto členění pro vnitřní odkazy. Bibliografické odkazování je vedeno pomocí odkazu na autora a rok vydání díla a závěrečná bibliografie celkově tomuto formátu odpovídá, zejm. v uvádění článků však není respektována předepsaná norma (např. „in“ se má uvádět pouze u článků ze sborníků, nikoli u článků z odborných časopisů),¹ někde navíc chybí zásadní bibliografické údaje (např. místo a nakladatel u Mejri 2008 aj.). U internetového sborníku přísloví na str. 55 není uveden odkaz a internetové zdroje uvedené v závěrečné bibliografii nerespektují normu (str. 90).

Je třeba ocenit poznámkový aparát, v němž autorka předkládá překlady citovaných přísloví i pasáží z odborné literatury; někde však nejsou překlady přesné, např. str. 38 pozn. 154 – *prêter* neznamená *půjčovat si*, ale *půjčovat* aj. Některé věty v teoretické části nejsou příliš jasné nebo vhodně formulované, např. str. 39 *Lidé z jedné vesnice tam většinou zůstali až do své smrti* nebo *Silnými součástmi přísloví, které jednotlivá přísloví odlišují, jsou rozličná struktura jednotlivých jazyků a jejich regionální zvláštnosti [...]* (str. 58). Text kromě toho obsahuje velké množství překlepů, a to jak ve francouzštině, tak

---

¹ Viz <http://urs.ff.cuni.cz/?q=content/%C3%BAprava-z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BDch-prac%C3%AD>.

v češtině (např. na str. 55 *ce qui es demandé a bon refuseur*), *kdo jde spát se psi a s lexikální diferenciaci* str. 50 aj. Časté jsou chyby v interpunkci, zejm. čárky navíc u koordinovaných vedlejších vět (str. 56 nahoře nebo 83 dole). Někdy se jedná o chyby věcné, např. *verše z Aeneidy od Vigilia*, str. 57, slogany *obecné a publicistické* mají zřejmě být *obecné a reklamní* (publicitaires), str. 48 aj.

Hodnocení obsahu práce. V teoretické části autorka využívá rozmanitých bibliografických zdrojů, nejen základních gramatik, ale také pokročilejších odborných článků, bylo by však vhodné více propojit tuto část s částí empirickou a maximálně využít terminologických a metodologických nástrojů, které jsou v kapitolách 1-4 představeny, zejm. pojmu *figement*, které je zdá se v centru pozornosti výzkumu. V dotazníku je třeba ocenit jednak vysoký počet získaných odpovědí, a to pro oba jazyky, jednak – a to zejména – schopnost zasadit vybraná přísloví do vhodných kontextů a také vytvořit věrohodné umělé „přísloví“. Právě vložení umělého přísloví však naznačuje, že předmětem výzkumu je schopnost mluvčích odhadnout význam přísloví na základě kontextu, v takovém případě však v dotazníku chybí otázka, zda se mluvčí s daným příslovím již někdy setkali, a také ověření, zda se skutečně jedná o přísloví „nepříliš známá“ (str. 61) – např. prostou sondou do elektronických korpusů nebo do vyhledávače Google by bylo možné frekvenci zkoumaných přísloví porovnat. Konkrétní otázkou v dotazníku by bylo možné se vyhnout konstatování, že „je tedy možné, že [respondenti] přísloví již někdy slyšeli“ a zaměřit se přímo na deklarovaný cíl výzkumu, tj. schopnost mluvčích význam přísloví odhadnout. Údaj o frekvenci přísloví by pak mohl nabídnout další možnosti vysvětlení vysokého podílu chybných odpovědí u některých přísloví (např. str. 65 nebo str. 76) a také by mohl zjemnit velmi generalizující závěrečné prohlášení, že „italská společnost [...] se v příslovích vyzná lépe než ta frankofonní“ (str. 80).

Teoretická i empirická část předkládané bakalářské práce jsou zpracovány kvalitně, a proto navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Datum: 10. 6. 2015

Podpis: PhDr. Olga Nádvorníková, PhD.